

**TÜRK SANAYİCİLERİ
VE İŞADAMLARI
DERNEĞİ**

**Sayı : 3
21 Mart 2007**

İçindekiler

**Çin
AB
ABD**

Çin'de spekülasyon hareketlere karşı sert önlemler geleceği beklentisi borsada satışları artırdı. Çin'den başlayan olumsuzluk bütün gelişen piyasaları vurdu.

Çin, döviz rezervini yönetmek için hedge fon tarzı kurum kuruyor.

ULUSLARARASI KURUMLARDA VE TÜRKİYE'DE ÇİN BAĞLANTILI GELİŞMELER

1980'ler itibariyle komünist sistemin kapalı yapısından açık piyasa ekonomisine geçişiyle hızlı bir büyüme sürecine giren Çin, uluslararası ticaret sistemine entegrasyonu sürecinde önemli bir basamak olan 2001 yılı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğiyle de tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiştir. Çin'in DTÖ üyeliği, dünya ekonomileri için büyük bir fırsat olmasının yanı sıra bazı tehditleri de beraberinde getirmesi, devletleri ve ilgili kurumları bu ülkeye yönelik bazı stratejiler oluşturmaya yöneltmiştir. Bu bültende, Çin'deki gelişmeler başta olmak üzere, çeşitli devlet ve kurumların Çin üzerine yaptıkları çalışma ve faaliyetler ele alınmıştır.

I. Çin'de Gelişmeler:

a. Para ve Sermaye Piyasaları

ABD Merkez Bankası'nın (FED) eski Başkanı Alan Greenspan'ın durgunluk uyarısının ve Çin'in yatırımlara sınırlama getirebileceği yönündeki spekülasyonların tetiklediği finansal çalkantı dünya piyasalarını sarstı. Bir gün öncesinde tarihi rekorunu kıran ancak 2007 yılı içinde düzeltme görmesi beklenen Çin'in Şangay borsası 27 Şubat'ta %8,84 ile son 10 yılın en sert düşüşünü yaşadı. Şangay borsasında A tipi hisselerde işlem hacmi 16,5 milyar dolar ile tüm zamanların en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Çin borsalarındaki bu düşüş, şirket değerlerinde toplam 140 milyar dolarlık bir azalmaya neden oldu. Şangay ve Şenzen 300 endeksinde izlenen Çin'in önde gelen ilk 300 şirketinin 249'unun hisse senetleri değer kaybetti.

Çin'de başlayan bu çalkantı, Asya geneline yayıldıktan sonra Avrupa ve Amerika'ya da sıçradı. Son 12 ay içinde %18 yükselen Morgan Stanley Capital Uluslararası Gelişen Piyasalar Endeksi %1,2 değer kaybetti. Rusya'nın gösterge endeksi RTSE 4 gün sonra ilk kez düşerek, %1 geriledi. Güney Afrika'nın FTSE/JSE endeksi ise %1,9 oranında değer kaybetti.

Bloomberg haber ajansına konuşan Singapur'daki yatırım danışmanlığı şirketi SG Asset Management uzmanlarından Winson Fong'a göre Çin'deki tarihi düşüş bir düzeltme hareketinden ibaret ve geçici bir kan kaybı. Bir başka görüş ise mali piyasalarda değişiklik dönemi başladı ve artık düşük fiyattan almak yerine aşırı yükselen hisse senetlerini elden çıkarmanın vaktinin geldiği yönünde.¹

Çin hükümeti aldığı bir kararla 1,07 trilyon doları aşan döviz rezervini yönetmek için yeni bir kurum kurduğunu açıkladı. Singapur'da faaliyet gösteren Temasek Holding gibi, bu kuruluş da ülkenin döviz birikimini en kârlı şekilde değerlendirmeye çalışacak. Çin'in bu girişimi, yönettikleri varlıkların toplamının 1,2 trilyon dolara ulaştığı tahmin edilen hedge fundlara rakip çıkardığı şeklinde yorumlanıyor.

**Çin Devlet Konseyi
döviz yatırım finans
şirketi kuracak.**

Çin hükümeti geçen yıl %10,7 büyüme gerçekleştiren ekonomisini desteklemek için rezervlerini daha etkin bir şekilde kullanmayı hedefliyor. Bu amaç doğrultusunda, madencilik, petrol ve doğalgaz şirketlerinden hisse satın alınıyor. ABD hazine bonolarına en fazla sahip olan ülkeler listesinde 2'nci sırada yer alan Çin, döviz kuru rezervlerini daha çok bu alanda değerlendiriyor. Bu arada devlet kuruluşu olan Temasek'in Asya'daki varlıkları 2006 Mart'ında sona eren bir yıllık dönemde 2 kat artarak 44 milyar dolara ulaştı. Temasek bu dönemde Çin'in 3 büyük bankasından 2'si ile Hindistan'da sinema ve tekstil sektörüne yatırım yaptı.²

**Çin büyümeyi ve
enflasyonu
dizginlemek için faiz
artırdı.**

Çin Maliye Bakanı Jin Renqing, döviz kullanım verimini yükseltmek için Çin Devlet Konseyi'nin döviz yatırım finans şirketi kuracağını bildirdi. Jin Renqing, 9 Mart Cuma günü Çin Ulusal Halk Meclisi yıllık toplantısı kapsamında düzenlenen basın toplantısında, normal döviz rezervi yönetiminin, Çin Döviz Yönetim Müdürlüğü tarafından gerçekleştirileceğini, Çin Devlet Konseyi'nin liderliğindeki döviz yatırım finans şirketinin ise, uluslararası deneyimlerden yararlanarak, güvenliğin sağlanması ön koşuluyla, döviz kullanımından mümkün olduğu kadar çok kâr elde edeceğini ifade etti. Söz konusu şirketin kuruluş çalışmaları halen sürüyor. Çin, 1 trilyon Amerikan dolarını aşan döviz rezerviyle, bu konuda dünyada birinci sırada yer alıyor.³

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada 18 Mart 2007'den geçerli olmak üzere 1 yıllık yuan borçlanma faizi ve mevduat faiz oranları %0,27 artırıldı. Böylelikle 1 yıllık mevduat faiz oranı %2,79, borçlanma faizi ise %6,39'a çıktı. Banka 27 Nisan 2006'da yaptığı faiz artışının ardından son olarak 18 Ağustos'ta yeniden faiz artışına gitmişti. Ancak uzmanlara göre, Çin'in küçük çaplı faiz artışı, fon arayışında olan şirketleri kredi çekmekten alıkoymayacak ve Çin'deki likidite fazlasının önüne geçmeyecek. Uzmanlar faiz artışının iç tüketimi yavaşlatmasının ihracatı artıracığını, bunun önüne geçilmesinin ancak yuan'ın esnekleştirilmesi ile mümkün olacağını savunuyor.⁴

**Çin döviz rezervi
biriktirmeyi bırakacak.**

Çin Merkez Bankası Başkanı Zhou Xiaochuan, Çin'in, döviz rezervlerinin yeterince geniş olduğunun düşünüldüğünü belirterek döviz rezervi biriktirmenin bırakılacağını açıkladı. Zhou ayrıca, Merkez Bankası ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulacak yeni bir kuruluşla rezervlerin bir bölümünü keserek yatırımlara yönlendireceklerini kaydetti. Öte yandan Çin Menkul Kıymetler Düzenleme Komisyonu, aşırı ısınan finans piyasalarında spekülasyon hareketleri dizginlemek için şirketlerin hisse satışından elde ettikleri gelirleri hisse satın almada kullanmalarını yasakladı. Yasak kapsamında, yine hisse satış gelirleriyle türev enstrümanlar ve çevrilebilir bonoların alımı da yer alıyor.⁵

b. Meclis Çalışmaları ve Hükümetin 2007 hedefleri

**Çin Ulusal Halk
Meclisi 10. Olağan
Yıllık Toplantısı
Pekin'de düzenlendi.**

Çin'in en yüksek yetki organı olan Çin Ulusal Halk Meclisi olağan yıllık toplantısını 5-15 Mart 2007 tarihleri arasında Çin genelinden 3000'e yakın delegenin katılımı ile Pekin'de gerçekleştirdi. İki hafta süren toplantıda hükümet programının yanı sıra Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi, Çin

Çin'in 2007 Yol Haritası hazır.

Yüksek Halk Mahkemesi ve Çin Yüksek Halk Savcılığı'nın yıllık çalışma raporları Ulusal Halk Meclisi'nin onayına sunuldu. Toplantıda ayrıca "Mülkiyet Yasası Taslağı" ve "İşletmelerin Gelir Vergisi Yasası Taslağı" incelenerek birtakım değişikliklerle onaylandı.⁶

Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden Çin, büyümenin gelir dağılımı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için harekete geçti. Çin Başbakanı Wen Jiabao, hem zenginler ve yoksullar arasındaki gelir farkının, hem de büyüyen şehirlerle kırsal kesim arasındaki artan gelir farkının kapatılması için daha çok çalışacaklarını söyledi.

Ulusal Halk Meclisi Yıllık toplantısının açılışında yaptığı konuşmada Başbakan Wen Jiabao hükümetinin yeni programını sundu. Wen programında sektör yapısının iyileştirilmesi, verimin artırılması, enerji tüketiminin azaltılması ve çevrenin korunması temelinde 2007 yılındaki hedeflerini şöyle sıraladı:

- 2007'de GSYİH %8 artacak
- Kent ve kasabalarda yeni istihdam edilecek insan sayısı 9 milyonu aşacak
- Dış gelir ve gider dengesizliği iyileştirilecek
- İhtiyatlı mali politikalar sürecek ve kur mekanizmasının geliştirilmesine devam edilecek
- Gelir dağılımı sorununa çözüm aranacak
- Büyümenin çevre üzerindeki olumsuz etkisi azaltılacak
- Askeri harcamalar %18 artacak.⁷

Çin'in yeni Mülkiyet Yasası kabul edildi.

Geçen beş yıl içinde Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi tarafından yedi kez incelen "Mülkiyet Yasası Taslağı" 10. Çin Ulusal Halk Meclisi Toplantısı'nın son gününde kabul edildi. Kamu mülkiyeti ve özel mülkiyetin eşit bir şekilde korunmasını amaçlayan yeni Mülkiyet Yasası Çin'in hukuk sisteminin temelini oluşturan önemli yasalardan biri olacak. Söz konusu yasa uyarınca Çin'de bireylerin yasal gelirleri, konutları ve eşyalarının yanı sıra mevduatları, yatırımları ve kârlarının korunması öngörüldü.⁸

Çin Ulusal Halk Meclisi İşletmelerin Gelir Vergisi ile ilgili yeni yasayı onayladı.

Çin Ulusal Halk Meclisi'nin onayladığı diğer önemli yasa "İşletmelerin Gelir Vergisi Yasası" oldu. Söz konusu yasa Çin'deki yerli ve yabancı sermayeli işletmelerin gelir vergilerini eşitleyerek bütün işletmelere adil rekabet ve piyasa ortamı sağlamayı öngörüyor. Bu yasa öncesinde Çin'deki yerli ve yabancı sermayeli işletmelere % 33'lük gelir vergisi uygulanıyordu, ancak

bazı özel bölgelerdeki yabancı sermayeli işletmeler % 24'lük, ya da % 15'lik tercihli gelir vergisinden yararlanabiliyordu. Yeni yasa ile yerli ve yabancı sermayeli işletmelerin hepsine % 25'lik gelir vergisi uygulanacak.

Yeni yasanın olası etkilerini değerlendiren Çin Ticaret Bakanı Bo Xilai, bu yasanın Çin'in yabancı sermayeyi değerlendirme seviyesini yükselteceğini belirtti. Bo Xilai verdiği demeçte, yerli ve yabancı işletmelere eşit gelir vergisi uygulanmasının, ortak, standart ve adil piyasa ortamının oluşturulmasına katkı sağlayacağını, Çin'in yabancı sermayeli işletmeleri

Çin'in askerî harcamaları, 6,25 milyar dolar artacak.

çekme gücünün bundan etkilenmeyeceğini kaydetti. Bakan Bo, yabancı işadamlarının Çin'e yatırım yapmalarını sağlayan en önemli unsurun Çin'in hızla gelişen iç pazarı olduğunu ifade etti.⁹

Çin Maliye Bakanlığı tarafından 5 Mart tarihinde Çin Ulusal Halk Meclisi yıllık toplantısına sunulan merkezî ve yerel bütçe raporuna göre, 2007 yılında Çin'in savunma giderleri, geçen yıla göre 50 milyar yuandan fazla (yaklaşık 6,25 milyar ABD doları) artacak.

Rapora göre, Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun yüksek teknoloji içeren savunma, savaş ve olası ani olaylarla başa çıkma gücünün yükselmesi ve askerlerin maaşlarının uygun miktarda artması için 2007 yılında Çin, 340 milyar yuanı (yaklaşık 43,4 milyar ABD doları) aşan bir savunma bütçesi belirledi. Bu miktar, 2006 yılına göre %17,8 arttı.¹⁰

Çin'de Fikri Mülkiyet Hakları ihlallerini ihbar için 50 merkez kuruldu.

Çin Ticaret ve Maliye Bakanlıkları tarafından ayrılan özel bütçeyle 2006'da başlatılan "Fikri Mülkiyet Haklarını Koruma Şebekesi" inşası kapsamında bugüne kadar ülke genelinde 50 adet fikri mülkiyet hakları ihlalini ihbar merkezi kuruldu. Çin Ticaret Bakanlığı'nın bildirdiğine göre, geçen bir yıl içinde bu merkezlere yurtiçi ve yurtdışından toplam 29 binden fazla ihbar yapıldı.¹¹

Köylerde tüketim teşvik edilecek.

Çin Ticaret Bakanı Bo Xilai önümüzdeki dönemde köylerde tüketimin teşvik edileceğini belirtti. Bakan Bo Xilai, köylülerin kaliteli mal almasını sağlayan ve köylerdeki tüketim alanlarını genişletmeyi amaçlayan "Binlerce Köyde Çarşı Projesi"yle, 2007 yılında köylülerin tüketiminin 85 milyar yuan artacağını kaydetti. Bakan Bo Xilai, 2006 yılına kadar söz konusu proje kapsamında ülke genelinde 160 bin dükkanın açılmasıyla, köylülerin tüketiminin 60 milyar yuan arttığını ve bu yıl bu dükkanların sayısının, ülkedeki tüm kasabaların % 75'ini kapsayarak 250 bine ulaşacağını söyledi.¹²

Çin Ticaret Bakanı, Doha müzakerelerinin ilerlemesi için ABD ve AB'nin tarım sübvansiyonlarında kesintiye gitmesi gerektiğini belirtti.

Çin Ticaret Bakanı Bo Xilai, 12 Mart tarihinde Ulusal Halk Kongresi'nde yaptığı açıklamada DTÖ'nün Doha Turu müzakerelerinin başarıyla tamamlanması için AB ve ABD'nin tarım sübvansiyonlarında acilen büyük indirimlere gitmesi gerektiğini belirtti. Bakan ayrıca Japonya'da %41,8 seviyesinde olan tarım sübvansiyonunun Çin'de %15,2 seviyesinde olduğunu hatırlatarak Japonya'nın da bu sübvansiyon oranını aşağıya çekmesi gerektiğini vurguladı. Konuşmasında Çin'in ithalat vergilerini önemli oranda düşürdüğünü ve bundan sonra da piyasalarını giderek daha fazla açacağını bildirdi. Çin'in genel ithalat vergisi oranı ortalama %9,9 seviyesindedir. Dünya ortalaması ise %39. Tarım ürünlerinde uygulanan ortalama ithalat vergisi oranı ise %15 iken dünya genelinde bu oran ortalama %60 civarındadır. Çin ayrıca 160 hizmet sektörünün 100'ünü dış rekabete açmıştır. Ancak gelişmekte olan ülkelerde bu sayı ortalama 54 iken ABD'de 101'dir.¹³

b. Yatırım ve Ticaret

Çin, 2007'nin ilk iki ayında 5716 adet yabancı finansmanlı yeni yatırıma onay verdi.

Çin'de Ocak-Şubat 2007 döneminde izin verilen yabancı sermaye yatırımlarında geçen yılın aynı dönemine göre %11,29'luk bir artış kaydedilerek toplam 5716 yeni yatırıma izin verildi. Bu yatırımlarda kullanılan toplam yabancı finansmanın 9,7 milyar dolar seviyesinde olduğu tahmin ediliyor.

Bu yılın ilk iki ayında, Çin'de sabit sermayeye yönelik yatırım %23.4 arttı.

Bu dönem içerisinde Çin'e gelen yabancı yatırımlarda ilk on ülke şu şekilde gerçekleşti: Hong Kong (2,95 milyar dolar), Britanya Virgin Adaları (2,22 milyar dolar), Japonya (701 milyon dolar), Kore (612 milyon dolar), Singapur (511 milyon dolar, ABD (448 milyon dolar), Mauritius (269 milyon dolar), Cayman Adaları (263 milyon dolar), Samoa (228 milyon dolar), ve Tayvan (213 milyon dolar).¹⁴

Çin Devlet İstatistik Müdürlüğü tarafından 16 Mart tarihinde yayımlanan rapora göre, bu yılın ilk iki ayında, Çin'in kent ve kasabalarında sabit sermayeye yönelik yatırım 653.5 milyar yuana (81.7 milyar ABD doları) ulaşarak, geçen yılın aynı dönemine göre %23.4 arttı. Artış hızı geçen yılınkine göre 3.2 puan düştü.

Yatırımdaki aşırı hızlilik, şu an Çin ekonomisindeki en büyük sorunlardan birini oluşturuyor. Bu eğilimi frenlemek için, geçen yılın ikinci çeyreğinden itibaren, Çin'in ilgili birimleri tarafından bir dizi önlem alınmış, geçen Temmuz ayından bu yana, Çin'de yatırımdaki artış hızı yavaşlamaya başlamıştı.¹⁵

Çin'in hizmet sektöründeki ticaret açığı artıyor.

Çin'in hizmetler alanında kaydettiği ticaret açığı yurtiçi arzın talebi karşılayamaması nedeniyle her geçen yıl biraz daha artıyor. Çin Sosyal Bilimler Akademisi'nin (CASS) raporuna göre 1997'de 5,6 milyar dolar seviyesinde olan hizmet ticareti açığı ülkenin az gelişmiş hizmet sektörünün artan talebi karşılayamaması neticesinde sekiz yılda %67,7'lik bir artışla 2005 yılı sonunda 9,39 milyar dolara ulaşmış bulunuyor. Rapora göre 2005 yılında Çin'in toplam hizmet ticareti hacmi 157,08 milyar dolar olarak gerçekleşti.¹⁶

Çin'in şubat ayı dış ticaret fazlası 23,8 milyar dolar.

Çin, Şubat ayında 23,8 milyar dolar dış ticaret fazlası verdi. Gümrükler Genel İdaresinin verilerine göre, Çin'in Şubat ayında dış ticaret fazlası, aylık bazda ikinci en yüksek seviyeye çıkarak 23,7 milyar dolara ulaştı. Böylece dış ticaret fazlası, geçen yıl Şubat ayına göre % 32,9 oranında artmış oldu. Verilere göre, geçen ay ihracat 2006 yılı Şubat ayına göre % 51,7 oranında artarak 82,1 milyar dolar, ithalat ise % 13,1 artışla 58,1 milyar dolar gerçekleşti. Veriler, Çin'in dış ticaret fazlasının 2007 yılının ilk iki ayında 39,6 milyar dolara ulaştığını ortaya koydu.¹⁷

Çin malı jumbo yolcu uçaklar 2020'de hazır.

Çin, 2020 yılına kadar büyük ticari uçak üretimine başlamayı hedefliyor. Çin'in bu hedefini gerçekleştirmesi durumunda, şu anda Avrupalı Airbus ve ABD'li Boeing'in tekelindeki ticari uçak pazarındaki rekabetin de artması

AB tarafından yapılan bir araştırma, Çin'in AB'li ihracatçılar için yeşil teknoloji, yüksek katma değerli ürünler ve hizmet sektörlerinde büyük fırsatlar sunduğunu ortaya koydu.

bekleniyor. Çin Havacılık Sanayisi Endüstrisi Şirketi'nin (AVIC I) Müdür Yardımcısı Liu Daxiang Xinhua haber ajansına yaptığı açıklamada üretilmesi planlanan büyük uçakların 200 yolcu, 100 tondan fazla da yük taşıma kapasitesi olacağını ve sivil kargo ile yolcu taşımanın yanı sıra askeri amaçlar için de kullanılacağını söyledi. Liu, şimdiye kadar büyük uçak üretmeye başlamamalarının sebebi olarak tecrübe, teknolojik altyapı ve ekonomik güç konularındaki eksikliklerini gösterdi. Liu, Çin'in gelişen ekonomisi ve ilerleyen teknolojik altyapısı sayesinde büyük uçak üretmelerine engel eksikliklerin tamamen giderildiğini söyledi.¹⁸

II. AB

AB, 19 Şubat'ta Brüksel'de, Çin'in kilit sektörlerinde AB firmaları için fırsatları değerlendiren yeni bir çalışmanın bulgularını sundu. Çalışma, AB ihracatçıları için yeşil teknoloji diye ifade edilen çevre dostu teknoloji ürünleri, hizmet sektörü ve yüksek katma değerli ürünlerde başlıca fırsatları araştırdı. Bununla birlikte, söz konusu çalışmada AB ürünlerinin Çin pazarına girerken hala ciddi engellerle karşılaştığının ve telif haklarının yeterince korunmadığının altı çiziliyor. Çalışmanın sonuçları şu şekilde özetlenebilir:

- 2010 itibarıyla Çin'in orta sınıfının 150 milyon olması beklenmektedir. Bu durum, tüketim malı üreten AB firmaları için yeni fırsatlara işaret ediyor. Aynı dönemde Çin'de yüksek katma değerli ürün piyasasının 1 trilyon Euro'luk bir hacme ulaşacağı öngörülmektedir.
- Hizmet sektörü Çin ekonomisinin en hızlı gelişen alanıdır ve 2010 itibarıyla söz konusu piyasanın 500 milyar Euro değerinde bir hacme sahip olması beklenmektedir. Dolayısıyla bu alanda çalışan AB firmaları için önemli fırsatlar söz konusudur. Ancak hizmet piyasası Çin'in yabancı sermayeye karşı en ciddi engellerinin olduğu piyasalardan birisidir.
- Çin iç piyasasının çevresel olarak sürdürülebilir ekonomiye odaklandığı görülmektedir. Bu nedenle yeşil teknoloji denen çevre dostu teknoloji firmaları için büyük fırsatlar söz konusudur. Piyasa hacminin 2010 yılında 98 milyar Euro olması beklenmektedir.
- Fiyat avantajına sahip olmak isteyen AB şirketlerinin üretimlerini, maliyetlerin daha düşük olduğu Çin'e kaydırmaları gerekecektir.

Diğer taraftan çalışma, Çin piyasasında hala süregelen olumsuzluklara da vurgu yapmıştır. Örneğin, sanayinin kamu idaresinde olması, telif hakları yasasının oturmamış olması, ayrımcı düzenlemeler bu olumsuzluklar arasında başta gelmektedir.

- Çalışmada kullanılan hesaplamalara göre makine sektöründe AB'deki makine sektörü temsili olarak alınmış ve Çin'de telif hakkı hırsızlığı nedeniyle oluşan zararın AB makine üreticilerinin kazançlarının %20'sini oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

- Gümrük dışı engellerin AB'li firmalara her yıl 21,4 milyar Euro'dan daha fazla değerde iş fırsatı kaybettirdiği saptanmıştır.¹⁹

Fransa Savunma Bakanı Çin'e yönelik silah ambargosunun bir an önce kaldırılması gerektiğini belirtti.

Japonya'yı ziyaret eden Fransa Savunma Bakanı Michele Alliot Marie 16 Mart'ta Tokyo'da düzenlenen basın toplantısında, Çin'e uygulanan silah ambargosunun sürdürülmesinin hiçbir gerekçesinin bulunmadığına işaret ederek, Avrupa Birliği'nin (AB) ambargoyu bir an önce kaldırması gerektiğini belirtti.

Michele Alliot Marie, olimpiyat oyunlarının her türlü koşulunu yerine getiren Çin'e silah ambargosunun devam ettirilmesinin Çin ve AB arasındaki karşılıklı güven ilişkilerine zarar vereceğini kaydetti. Michele Alliot Marie, ayrıca "siyasi ve psikolojik sorunlar"ın AB'nin Çin'e yönelik silah ambargosunu kaldırmasına engel oluşturduğunu vurguladı.²⁰

III. ABD

Çin'in ihracata verdiği sübvansiyonları yasal bulmayan ABD hazırladığı şikayet dosyasını Dünya Ticaret Örgütü'ne sundu.

Çin'in ihracata verdiği sübvansiyonların Çinli ihracatçılara adil olmayan bir üstünlük kazandırdığını belirten ABD Ticaret Temsilciliği, çelikten ahşapa ve iletişim teknolojilerine kadar uzanan bir dizi mal grubunda Çin pazarında iş yapmak isteyen Amerikalı üreticilerin haksızlığa uğradığını bildirdi.

Çin bu kapsamda geri ödeme, vergi indirimi, vergi muafiyeti gibi sübvansiyonların yanısıra imalat ürünlerinin ihracatını teşvik ederken üreticileri bazı ekipman ve ürün gruplarında yerli malı girdi kullanmaya yönelten bir dizi önlem uyguluyor. Amerikalı yetkililer bu uygulama ile Çin'in DTÖ tarafından belirlenen "ihracat ve ithal ikame sübvansiyonlarının uygulanmaması" yönünde kararını ihlal ettiğini öne sürüyorlar.²¹

Çin, Amerika'nın bu çıkışı üzerine 8 Mart tarihinde Çin Merkez Bankası tarafından bazı büyük ihracatçılara verilen düşük faizli kredi programının uygulamasına son verildiğini açıkladı. Çin böylece ABD'nin yanısıra birçok ticaret partneri tarafından şikayet konusu edilen bir uygulamada geri adım atmış oldu. Çin'in bu kararını değerlendiren ABD Ticaret Temsilcisi Susan C. Schwab, bunun önemli bir adım olduğunu, Çin'in bundan sonra benzer diğer uygulamalarda da değişiklik yapmasını arzu ettiklerini belirtti.²²

Çin Amerika'nın Çinli şirketlere yaptığı yüksek teknoloji hırsızlığı suçlamasını reddetti.

Çin Dışişleri Bakanlığı Yetkilisi Qin Gang, FBI tarafından öne sürülen "yüksek teknoloji hırsızlığı" suçlamalarının dayanıksız olduğunu kaydederek bu suçlamayı kabul edilmez bulduklarını açıkladı. Qin, Çin ile ABD arasında her iki tarafın çıkarına olan bir ekonomik işbirliği olduğunu, dolayısıyla Çin'i tehdit olarak algılayan ve teknoloji hırsızlığı suçlamasında bulunan yaklaşımı anlayamadıklarını belirtti.²³

Kaynaklar

- ¹ Referans Gazetesi, 28 Ŗubat 2007
- ² Referans Gazetesi, 10 Mart 2007
- ³ <http://turkish.cri.cn/1/2007/03/09/1@67941.htm>
- ⁴ D Ŗnya Gazetesi 19 Mart 2007
- ⁵ Referans Gazetesi 21 Mart 2007
- ⁶ <http://turkish.cri.cn/1/2007/03/05/1@67559.htm>
- ⁷ D Ŗnya Gazetesi, 6 Mart 2007
- ⁸ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/6456959.stm>
- ⁹ <http://english.mofcom.gov.cn/aarticle/newsrelease/commonnews/200703/20070304466962.html>
- ¹⁰ <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml;jsessionid=LKP00EQ2KEBATQFIQMFCFF4AVCBQYIV0?xml=/news/2007/03/05/wchina1.xml>
- ¹¹ <http://turkish.cri.cn/1/2007/02/21/1@66910.htm>
- ¹² <http://turkish.cri.cn/1/2007/03/12/1@68162.htm>
- ¹³ <http://english.mofcom.gov.cn/aarticle/subject/lhsessions/lanmua/200703/20070304450651.html>
- ¹⁴ <http://english.mofcom.gov.cn/aarticle/newsrelease/significantnews/200703/20070304457302.html>
- ¹⁵ <http://turkish.cri.cn/1/2007/03/16/1@68479.htm>
- ¹⁶ http://english.ccpit.org/Contents/Channel_410/2007/0220/27134/content_27134.htm
- ¹⁷ http://www.dunyagazetesi.com.tr/news_display.asp?upsale_id=303536&dept_id=960
- ¹⁸ http://news3.xinhuanet.com/english/2006-03/10/content_4284960.htm
- ¹⁹ http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/countries/china/pr190207_en.htm
- ²⁰ <http://turkish.cri.cn/1/2007/03/16/1@68504.htm>
- ²¹ <http://usinfo.state.gov/xarchives/display.html?p=washfileenglish&y=2007&m=February&x=20070202162710zjsredna0.6167108>
- ²² <http://usinfo.state.gov/eap/>
- ²³ <http://www.china-embassy.org/eng/xw/t304138.htm>